

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาให้แก่เด็กค้อยโอกาสทางการศึกษา มีลักษณะแตกต่างจากโรงเรียนอื่น ๆ ที่สังกัดกรมสามัญศึกษาคู่กัน และเป็นโรงเรียนที่ยังไม่เป็นที่รู้จักแก่คนทั่วไปมากนัก ดังนั้นในการเสนอวรรณคดีที่เกี่ยวข้องจึงแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เด็กค้อยโอกาสทางการศึกษา และการจัดการศึกษาสงเคราะห์ ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษา และตอนที่ 3 รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 เด็กค้อยโอกาสทางการศึกษา และการจัดการศึกษาสงเคราะห์

เด็กค้อยโอกาสทางการศึกษา

เด็กค้อยโอกาสทางการศึกษา เป็นเด็กที่มีความจำเป็นหรือสาเหตุบางประการทำให้ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาที่รัฐจัดให้ในโรงเรียนทั่ว ๆ ไปได้ สาเหตุดังกล่าวมีหลายประการ ดังนี้

1. เด็กที่อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม แหล่งเสื่อมโทรมเป็นแหล่งที่ประชาชนอาศัยอยู่กันอย่างแออัดยัดเยียดไม่มีที่ว่าง ซากหลุมสุสานดิบ และอนาถสถาน ไม่สามารถที่จะดำเนินชีวิตภายในครอบครัวให้มีความสุขกายสบายใจได้ สุขภาพจิตเสื่อมโทรม ไม่มีเป้าหมายในอนาคต ต้องประกอบอาชีพต่าง ๆ ในทางทุจริตเพื่อความอยู่รอดไปวันหนึ่ง ความยากจนเป็นสาเหตุใหญ่ที่ทำให้เด็กในแหล่งเสื่อมโทรมขาดโอกาสทางการศึกษาภาวะเศรษฐกิจบีบรัด ทำให้เด็กต้องช่วยพ่อแม่ประกอบอาชีพ หรือต้องขายแรงงานของตนเองตั้งแต่อาบู่ยังน้อย หรือออกค้นหาเศษวัตถุตามกองขยะนำไปขายแลกเงินมาเพื่อความอยู่รอดของชีวิต ปัจจุบันมีหน่วยราชการและองค์กรมูลนิธิต่าง ๆ ใ้เข้าไปมีบทบาทในการช่วยเหลือเด็กเหล่านี้ให้มีโอกาสได้รับการศึกษา แต่ก็เป็นการช่วยเหลือเด็กได้เพียงส่วนหนึ่ง เด็กอีกส่วนหนึ่งยังค้อยโอกาสทางการศึกษาอยู่เช่นเดิม จะเห็นได้จาก

สำนักนโยบายและแผน การเคหะแห่งชาติได้เคยสำรวจแหล่งเสื่อมโทรม จำนวน 108 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีประชากรโดยประมาณ 141,460 คน ในจำนวนนี้มีเด็กอายุ 15 ปี ที่ไม่ไปโรงเรียนประมาณ 51,587 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2523 : 3-132)

2. เด็กชาวเขา ชาวเขาเป็นกลุ่มชนที่อยู่ตามชายเขตกั้นหรือตามภูเขาในที่หุบถันการ ห่างไกลเส้นทางคมนาคมและบริการต่าง ๆ ของรัฐ รวมทั้งการศึกษาเข้าถึงยาก ตลอดจนมีขนบธรรมเนียมประเพณีและภาษาแตกต่างกัน จึงทำให้ชาวเขาสามารถพูด อ่าน เขียน ภาษาไทยได้น้อย

จากการสำรวจของศูนย์วิจัยชาวเขา ปี 2518 พบว่า ชาวเขามีการศึกษา ป.1 - ป.4 เฉลี่ยร้อยละ 21 บางเข่า เช่น เข่าแม้วได้รับการศึกษาน้อย ขนเข่านี้ไม่ได้รับการศึกษาร้อยละ 99 รัฐบาลเห็นความสำคัญของการศึกษาของชาวเขา จึงพยายามที่จะให้ชนกลุ่มนี้ได้มีการพัฒนาทางการศึกษา ปัจจุบันก็มีหน่วยงานต่าง ๆ หลายหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาให้แก่ชาวเขาเผ่าต่าง ๆ หน่วยงานที่สำคัญ ได้แก่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตำรวจตระเวนชายแดน กรมป่าไม้ นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานอื่น ๆ ห้างของรัฐบาลและเอกชน เข้าไปช่วยดำเนินการในค่านนี้อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ทั้ง ๆ ที่มีหน่วยงานหลายหน่วยได้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาและการอาชีพให้แก่ชาวเขาอยู่แล้ว แต่ก็ไม่สามารถที่จะให้บริการดังกล่าวได้ทั่วถึง โดยเฉพาะการให้การศึกษาแก่เด็กชาวเขา ในวัยเรียน (อายุ 0-14 ปี) ยังน้อยมาก ดังจะเห็นได้จาก การสำรวจของ กองสงเคราะห์ชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย จากตารางที่ 1 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2523 : 3-139)

ตารางที่ 1 ร้อยละของเด็กชาวเขาอายุ 0-14 ปี ที่ได้รับการศึกษา
จำแนกตามจังหวัด ปี พ.ศ.2523

จังหวัด	จำนวนหมู่บ้าน ชาวเขาที่ รวบรวมข้อมูล	จำนวนเด็ก ชาวเขา อายุ 0-14 ปี	เด็กอายุ 0-14 ปี ที่ได้รับการ- ศึกษา	ร้อยละของเด็ก อายุ 0-14 ปี ที่ได้รับการศึกษา (%)
กาญจนบุรี	52	2,170	563	25.9
กำแพงเพชร	8	1,986	328	16.5
เชียงราย	71	3,753	ไม่ได้รับรายงาน	-
ตาก	53	4,786	ไม่ได้รับรายงาน	-
น่าน	ไม่ได้รับรายงาน	3,139	553	17.6
เพชรบูรณ์	3	1,334	522	39.1
แม่ฮ่องสอน	614	26,632	5,740	21.6
ลำปาง	14	1,155	336	29.1
ลำพูน	43	6,480	890	13.7

3. เด็กไทยมุสลิมใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส อยู่ในบริเวณชายแดนภาคใต้ของไทย มีอาณาเขตติดต่อกับสหพันธรัฐมาเลเซีย เนื่องจากมีการอพยพโยกย้ายระหว่างประชาชนในสองประเทศนี้มาต่อกัน เป็นผลให้ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมจากสหพันธรัฐมาเลเซียหลั่งไหลเข้ามาสู่ดินแดนไทย ดังนั้นประชาชนในชายแดนภาคใต้ก็รับเอาวัฒนธรรมเหล่านั้นมาถือปฏิบัติ ทำให้สภาพ ความเป็นอยู่มีลักษณะแตกต่างไปจากประชาชนในภูมิภาคอื่น ในด้านภาษา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมแล้ว สภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และด้านอื่น ๆ ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควรดินแดนของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังอยู่ในอาณัติบริเวณที่เสี่ยงต่อภัยทางการเมือง อาจนำมาซึ่งปัญหาการแบ่งแยกดินแดน ปัญหาผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ตลอดจนโจร ระเบิดค้ายาและผู้ร้ายที่มีชุกชุมในปัจจุบัน

การวางแผนพัฒนาเพื่อให้การศึกษาแก่เด็กไทยมุสลิมใน 3 จังหวัดภาคใต้
นี้ เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เป็นการปลูกฝังความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีต่อชาติ ศาสนา
และองค์พระมหากษัตริย์ ให้แก่เด็กไทยมุสลิมตั้งแต่เยาว์วัย และเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง
ที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาต่างกล่าวแล้วข้างต้น จากการสำรวจสามะโนประชากรในปี พ.ศ.
2503 และ 2513 พบว่า เด็กไทยมุสลิมยังคงมีโอกาสด้านการศึกษาอีกมาก ดัง
ตารางที่ 2 (มยุรี จารุปาน 2518 : 4-35)

ตารางที่ 2 ร้อยละของประชากร จำแนกตามคุณลักษณะของประชากรใน
จังหวัด ปัตตานี ยะลา นราธิวาส

คุณลักษณะของประชากร	สามะโน			
	ปัตตานี (%)	ยะลา (%)	นราธิวาส (%)	ประชากร ปี พ.ศ.
ประชากรอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ที่พูดภาษาไทย ไม่ได้	63.0	57.9	67.1	2503
ประชากรที่นับถือศาสนาอิสลาม	77.3	60.2	77.9	2503
ประชากรอายุ 10 ปีขึ้นไป ที่อ่านออกเขียนได้ ภาษาใดภาษาหนึ่ง	31.5	38.1	29.4	2503
ประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป ที่ไม่เคยผ่าน การศึกษาเลย	73.4	72.2	76.3	2503
ประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป ที่เรียนจบชั้น ประถมปีที่ 4	57.2	53.5	61.3	2513
ประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป ที่เรียนจบชั้น ประถมปีที่ 4	11.5	11.2	9.8	2503
อัตราเพิ่มของประชากรผู้สำเร็จชั้นประถมปีที่ 4	20.6	18.9	17.8	2513
ประชากรอายุ 6-14 ปี ที่กำลังเรียนใน วันที่ 1 มกราคม 2513	7.2	7.9	8.4	2503-2513
	54.2	59.7	53.7	2513

4. เด็กยากจน ปัญหาความยากจนของประชาชนเป็นปัญหาอันหนึ่งในการพัฒนาประเทศ ฐานะยากจนของพ่อแม่ผู้ปกครองก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เด็กค่อยโอกาสในการได้รับการศึกษา ทั้ง ๆ ที่การเรียนในระดับประถมศึกษาในโรงเรียนของรัฐอาจไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน แต่ก็มีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น เสื้อผ้า และอุปกรณ์การเรียน แม่กระทั่งอาหารกลางวัน ซึ่งพ่อแม่ที่มีฐานะยากจนไม่อาจรับภาระได้ ขณะเดียวกันพ่อแม่บางคนเห็นว่าเด็กอยู่บ้านไม่ไปโรงเรียน ก็ยังสามารถช่วยเหลืองานบ้าน หรือช่วยทำมาหาเลี้ยงชีพได้ การที่เด็กมีการศึกษาค่าหรืออยู่ในโรงเรียนน้อย ทำให้ขาดประสบการณ์ในการอยู่ร่วมกัน และการทำงานเป็นหมู่คณะ ขาดการเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนการเสียสละเพื่อส่วนรวม ทำให้ยากต่อการรวมกลุ่มทำงานซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการระดมกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ข้าพเจ้าจึงหวังต่อความเจริญของสังคมอีกด้วย

5. เด็กชาวเรือและชาวเล เด็กชาวเรือเป็นเด็กที่ค่อยโอกาสทางการศึกษาอีกประการหนึ่ง เพราะชีวิตตั้งแต่กำเนิดของเด็กพวกนี้อาศัยอยู่ในเรือโดยตลอดเปรียบเสมือนเรือเป็นบ้านที่อยู่อาศัย ท้องเรือขึ้นลงตามลุ่มน้ำเจ้าพระยา หรืออยู่ในเรือตลอดเวลา เด็กจะคงอยู่ในเรือตั้งแต่เล็กจนโต ไม่สามารถที่จะเข้าโรงเรียนได้ เพราะไม่มีบ้านอยู่อาศัยอีกทั้งไม่มีผู้เลี้ยงดู ขณะที่พ่อแม่ต้องลงเรือเพื่อการประกอบอาชีพ บางครอบครัวถึงแม้จะมีฐานะทางเศรษฐกิจดี แต่ก็ไม่สามารถนำบุตรหลานเข้าโรงเรียนด้วยเหตุผลดังกล่าว จากสถิติจำนวนเด็กชาวเรือที่มาสมัครเข้าเรียนที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ต่างกรวย พบว่า ในแต่ละปีโรงเรียนรับเด็กเข้าเรียนได้ประมาณปีละ 70 คน แต่จะมีผู้ปกครองนำเด็กมาฝากมากกว่าจำนวนที่รับได้หลายเท่า ซึ่งแสดงว่า ยังมีเด็กชาวเรือที่ค่อยโอกาสทางการศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก

"เด็กชาวเลหรือชาวน้ำ เป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มหนึ่งอยู่ทางใต้ของประเทศไทย อาศัยอยู่ตามเกาะชายฝั่งของมหาสมุทรอินเดียแถบอำเภอภูเก็ต และทะเลอันดามัน ชาวน้ำอพยพเคลื่อนย้ายเร่ร่อนทำมาหากินอยู่ในบริเวณนี้ตั้งแต่จังหวัดระนอง หังงา ภูเก็ต กระบี่ และสตูล แต่เนื่องจากชาวน้ำมีอยู่เป็นจำนวนน้อยกระจ่ายอยู่หลายแห่ง จึงไม่เป็นที่รู้จักไม่ได้รับความสนใจเอาใจใส่ และไม่ได้รับการช่วยเหลือจากภายนอกเท่าที่ควร ชาวน้ำจึงอาศัยอยู่โดดเดี่ยวตามลำพัง มีความสัมพันธ์และติดต่อกับคนพื้นเมืองที่อยู่ตามชายฝั่งทะเลเท่านั้น จึงมีภาษาชนบทธรรมดาสามัญและวัฒนธรรมศาสนาความเชื่อถือ

ที่แตกต่างไปจากชนกลุ่มอื่น ทางด้านการศึกษาของเด็กชนวน้ำรัฐยังไม่สามารถจัดการศึกษาโดยตรง ให้แก่พวกเขาอย่างทั่วถึง เด็กชนวน้ำจึงต้องไปเรียนในโรงเรียนตามหมู่บ้านต่าง ๆ รวมกับเด็กในหมู่บ้านซึ่งมักจะประสบปัญหาอยู่หลายประการ เช่น ภาษาพูดปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้ ผู้ปกครองไม่ส่งเสริมให้เรียน การขาดการเรียนอยู่บ่อย ๆ ขาดครูที่มีความสามารถในการใช้ภาษา ตลอดจนขาดอุปกรณ์การเรียนและเครื่องแต่งกาย" (ประเทือง เครือหงส์ 2524 : 99-102) จะเห็นได้ว่าเด็กชนวน้ำยังค้อยโอกาสทางการศึกษาอยู่อีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นผลให้สภาพทางบ้านอื่นของเขาต้องค้อยไปด้วย เนื่องจากขาดความรู้ หากรัฐสามารถจัดการศึกษาให้ในลักษณะโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แล้ว เด็กชนวน้ำจะได้รับการศึกษาเพิ่มมากขึ้น มีความรู้มีการพัฒนาตนเองและสังคมให้ดีขึ้น

6. เด็กที่มีภูมิลำเนาอยู่ห่างไกลการคมนาคม ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา ให้ยกเว้นเด็กที่มีภูมิลำเนาห่างจากโรงเรียนเกิน 3 กิโลเมตร ไม่ต้องเรียนภาคบังคับในโรงเรียนประถมศึกษา แต่ในปัจจุบันแม้ว่าเทคโนโลยีทางการคมนาคมจะทำให้การเดินทางเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็วมากขึ้นก็จริง แต่ส่วนใหญ่เด็กมักจะอยู่ไกลเมืองใหญ่ ๆ ในชนบทบางแห่งการคมนาคมติดต่อยังไม่ถึงเป็นอุปสรรคสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลทำให้เด็กส่วนหนึ่ง ซึ่งอยู่ไกลจากโรงเรียนไม่เกิน 3 กิโลเมตร ยังไม่มีโอกาสได้รับการศึกษา เพราะการเดินทางไปโรงเรียนต้องผ่านทางทุรกันดารแม่เพียง 1 กิโลเมตรเท่านั้น

7. เด็กกำพร้า เด็กกำพร้าที่เกิดมาไม่มีพ่อแม่ญาติพี่น้องช่วยสาเหตุต่าง ๆ เช่น พ่อแม่เสียชีวิต ครอบครัวถูกภัยคุกคามจากผู้ก่อการร้าย เด็กเหล่านี้ต้องดิ้นรนช่วยเหลือตัวเอง เพื่อความอยู่รอดและแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ทำให้ไม่เห็นความสำคัญในการที่จะได้รับการศึกษา ในปัจจุบันมีหน่วยราชการและเอกชนให้ความอนุเคราะห์เด็กเหล่านี้อยู่มาก แต่ก็ยังมีบริการได้เป็นส่วนน้อย จึงยังมีเด็กกำพร้าที่ตกสำรวจหรือไม่ได้รับการทางการศึกษาอยู่อีกเป็นจำนวนมาก (กรมสามัญศึกษา 2527 : 1-7)

การจัดการศึกษาสงเคราะห์

การจัดการศึกษาสงเคราะห์ คือ การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่ไม่มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา เป็นต้นว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจน เด็กที่ขี้เกียจเรียนอยู่ห่างไกลคมนาคม เช่น เด็กที่อยู่ตามป่า ตามเขา ตามเกาะ หรือเด็กที่ต้องติดตามผู้ปกครองที่มีอาชีพเร่เรือก้าขาย เด็กที่มีความวราญภัยจากผู้ก่อการร้าย คุกคาม ขาดผู้อุปการะเลี้ยงดูและเด็กที่มีปัญหาทางสังคม เช่น บุกรหลาน ผู้ป่วยโรคเรื้อนที่หายป่วยจากโรคเรื้อนแล้ว โดยจัดตั้งเป็นโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขึ้น เพื่อให้เด็กได้เข้าเรียนจนจบประโยคประถมศึกษา ให้การฝึกฝนอบรมในวิชาสามัญ และวิชาชีพบางสาขา โดยรัฐให้ความอุปการะเรื่องที่อยู่ อาหาร เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม อุปกรณ์การเรียน ตามสมควร ลักษณะการจัดการศึกษาสงเคราะห์ มีดังนี้

1. ฐานะของโรงเรียน เป็นโรงเรียนประถมศึกษา ประเภทโรงเรียนรัฐบาลแบบอยู่ประจำ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. วัตถุประสงค์ มีดังนี้
 - 2.1 เพื่อจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่ขาดโอกาสศึกษาเล่าเรียนตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา
 - 2.2 เพื่อให้รู้จักหน้าที่ซึ่งปฏิบัติต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม
 - 2.3 เพื่อสร้างผู้ที่จะนำความเข้าใจในการปฏิบัติในระบบประชาธิปไตยให้กลับไปสู่ท้องถิ่น และสามารถเป็นผู้นำหรือเป็นสื่อกลางระหว่างรัฐกับชุมชนที่ตนอยู่ได้
 - 2.4 เพื่อให้เด็กรู้จักรักษาและซาบซึ้งในคุณค่าของขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชาติ
3. คุณสมบัติของเด็กที่จะรับเข้าเรียน มีดังนี้
 - 3.1 เป็นเด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา
 - 3.2 เป็นเด็กที่อยู่ตามป่า ตามเขา ตามเกาะ หรืออยู่ในท้องถิ่นกันดารไกลคมนาคม และยากจน หรือกำพร้าบิดามารดา ขาดผู้อุปการะ
 - 3.3 เป็นเด็กปกติ มีสุขภาพสมบูรณ์ ไม่เป็นโรคติดต่อหรือเป็นโรคเรื้อรัง เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา
 - 3.4 เป็นเด็กที่ไม่เคยเข้าเรียนในโรงเรียนใดมาก่อน

ยกเว้นโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่ทั้งขึ้นช่วยเหลือเด็กที่เป็นบุตรหลาน ผู้ป่วยด้วยโรคเรื้อน ต้องอยู่ในดุลพินิจของแพทย์ที่จะอนุญาตให้เข้าเรียนเป็นราย ๆ ไป

4. การคัดเลือกเด็กเข้าเรียน จังหวัดจะแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกเด็กที่สมัครเข้าเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โดยยึดแนวปฏิบัติตามระเบียบของกรมสามัญศึกษาอย่างเคร่งครัด และด้วยความเป็นธรรม ผู้ปกครองจะไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม สิ้นจางรางวัลแต่อย่างใด

5. การส่งเด็กไปเข้าเรียน เด็กเข้าเรียนใหม่ผู้ปกครองจะต้องนำไปส่งที่โรงเรียนด้วยตนเอง ในกรณีที่มีความจำเป็นไม่สามารถนำไปส่งด้วยตนเองได้ จะต้องติดต่อและทำความตกลงกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้เป็นผู้ส่งเด็ก เข้าโรงเรียนเป็นราย ๆ ไป

6. การเยี่ยมนักเรียน บิคารมารคาหรือผู้ปกครอง จะไปเยี่ยมบุตรหลานของตนที่โรงเรียนได้ทุกโอกาส และควรไปเยี่ยมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

7. การรับเด็กกลับบ้าน ผู้ปกครองจะรับเด็กกลับไปเยี่ยมบ้านได้เฉพาะระหว่างปิดภาคเรียนเท่านั้น การรับเด็กกลับบ้านในภาคเรียนที่สอง จะต้องไปติดต่อกับโรงเรียนโดยตรง ถ้าไม่สามารถไปรับเด็กกลับบ้านด้วยตนเองได้ ด้วยเหตุใดก็ตาม จะต้องแจ้งให้ทางโรงเรียนทราบทันที

8. กำหนดเวลาเรียน เปิดเรียนตามปกติสัปดาห์ละ 6 วัน ทั้งแต่วันจันทร์ถึงเสาร์ หยุดวันอาทิตย์ และวันหยุดราชการ เด็กจะได้เรียนอยู่ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เป็นเวลา 6 ปี หรือจนหลักสูตรประโยคประถมศึกษา

9. กำหนดเปิดและปิดภาคเรียน เป็นไปตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ

10. การเรียนการสอน สอนตามหลักสูตรโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ของกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวคือ วิชาสามัญเหมือนโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไป แต่เน้นหนักในวิชาที่อดศึกษา วิชาเกษตร และวิชาชีพอื่น ๆ ตามสภาพของท้องถิ่น และตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 เป็นต้นมา โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เริ่มสอนชั้น ป.1 ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2520 แต่ปรับใช้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ด้วย

11. การศึกษาต่อ ผู้ที่เรียนจบประถมปีที่ 6 แล้ว หากประสงค์จะเรียนต่อ ในระดับมัธยมศึกษา ทั้งสายสามัญและอาชีวศึกษา จะจัดสรรทุนศึกษาต่อ ส่งให้ทางโรงเรียน อาชีวศึกษา หรือศึกษาต่อขอทุนจากหน่วยราชการอื่น หรือจากมูลนิธิต่าง ๆ ให้

12. บริการที่จัดให้แก่นักเรียน มีดังนี้

12.1 อาหาร จัดให้วันละ 3 มื้อ คือ เช้า - กลางวัน - เย็น

12.2 เสื้อผ้า - เครื่องนุ่งห่ม นักเรียนแต่ละคนจะได้รับเครื่องแบบ นักเรียนปีละ 2 ชุด และใส่เครื่องนุ่งห่มอื่น ๆ อีกตามสมควร

12.3 เครื่องเรียน โรงเรียนจะจัดหาหนังสือแบบเรียน สมุด คินสอ และอุปกรณ์ในการเรียนให้แก่ นักเรียนทุกคน

12.4 ที่อยู่อาศัย นักเรียนจะได้รับความสะดวกสบายในการอยู่ประจำ ในโรงเรียน โดยมีหอนอนพร้อมด้วยเครื่องนอน หอน้ำ หอน้ำร้อน

12.5 การรักษาพยาบาล มีเรือนพยาบาลชายและหญิง หากเจ็บป่วย เล็กน้อยจะได้รับการดูแลรักษาจากครูพยาบาล หากเจ็บป่วยมากทางโรงเรียนจะนำส่ง โรงพยาบาล และแจ้งให้ผู้ปกครองทราบทันที ภารกิจประจำวัน นักเรียนได้รับการ ฝึกอบรม และให้ประกอบศาสนกิจทางศาสนาทุกวัน เพื่อให้เป็นคนดี มีระเบียบ วินัย รู้จักหน้าที่ที่จะปฏิบัติต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

12.6 กิจกรรมพิเศษ ทางโรงเรียนจะจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูน ความรู้ และประสบการณ์ ให้แก่นักเรียน เช่น ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในวันสำคัญทาง ศาสนา กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด การนันทนาการ และการศึกษานอกสถานที่ ฯลฯ

13. เขตการรับเด็กเข้าเรียน เด็กที่มีสิทธิเข้าเรียนต้องเป็นเด็กที่มีภูมิลำเนา อยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

13.1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่ตั้งขึ้นตามเขตการศึกษา 12 เขต ดังนี้

เขตการศึกษา 1

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี รัชมณฑลเด็ก ชาวเรือ รัชมณฑลเด็กที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร นนทบุรี อยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท อุทัยธานี นครสวรรค์ นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ

ฉะเชิงเทรา สุพรรณบุรี

เขตการศึกษา 2

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์นราธิวาส จังหวัดนราธิวาส รับเด็กจาก
จังหวัด ปัตตานี นราธิวาส สตูล ยะลา

เขตการศึกษา 3

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี รับเด็ก
จากจังหวัด พัทลุง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ชุมพร สงขลา

เขตการศึกษา 4

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เจ้าพนม จังหวัดกระบี่ รับเด็กจากจังหวัด
พังงา ระนอง ภูเก็ต กระบี่ ตรัง

เขตการศึกษา 5

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ห่มทวน จังหวัดกาญจนบุรี รับเด็กจาก
จังหวัดเพชรบุรี สุพรรณบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี สมุทรสงคราม ราชบุรี

เขตการศึกษา 6

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ชัยนาท จังหวัดชัยนาท รับเด็กจากจังหวัด
ลพบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท สระบุรี อุทัยธานี พระนครศรีอยุธยา

เขตการศึกษา 7

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตาก จังหวัดตาก รับเด็กจากจังหวัด พิจิตร
อุตรดิตถ์ สุโขทัย ตาก กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ พิษณุโลก นครสวรรค์

เขตการศึกษา 8

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน จังหวัดเชียงราย รับเด็กจากจังหวัด
เชียงราย ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน พะเยา เชียงใหม่

เขตการศึกษา 9

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สกอนคร จังหวัดสกอนคร รับเด็กจากจังหวัด
เอเย ซอนแก่น สกอนคร อุดรธานี หนองคาย

เขตการศึกษา 10

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์วัชรบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด รับเด็กจากจังหวัด
นครพนม กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ยโสธร อุบลราชธานี

เขตการศึกษา 11

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์นางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ รับเด็กจากจังหวัด
ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ นครราชสีมา

เขตการศึกษา 12

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มะขาม จังหวัดจันทบุรี รับเด็กจากจังหวัด
ปราจีนบุรี นครนายก ระยอง จันทบุรี ตราคร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี

13.2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สำหรับชาวเขา มี 5 โรงเรียน
ดังนี้

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เพชรบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
รับเด็กจากจังหวัด เพชรบูรณ์ เลข ทัศนโลก อพบุรี

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์น่าน อำเภอสา จังหวัดน่าน รับเด็กจาก
จังหวัด แพร่ น่าน

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
รับเด็กเฉพาะในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เพชรบุรี อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
รับเด็กจากจังหวัด เพชรบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
รับเด็กจากจังหวัด เชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน

13.3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในย่านลูกคามของคอมมิวนิสต์ มี 1
โรงเรียน คือ

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์หัตถุลอง อำเภอเมือง จังหวัดหัตถุลอง รับผิดชอบ
เฉพาะในจังหวัดหัตถุลอง

13.4 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สำหรับในชุมชนที่มีปัญหาที่ 1 โรงเรียนคือ
โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ อำเภอพญาไท กรุงเทพมหานคร (ร่วมมือ
กับกรมประชาสงเคราะห์ เป็นแบบไป-กลับ)

13.5 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สำหรับบุตรผู้ป่วยด้วยโรคเรื้อน เป็น
แบบไป-กลับ มี 2 ประเภท คือ

ประเภทที่หนึ่ง จัดการศึกษาให้แก่เด็กที่เป็นบุตรหลานผู้ป่วยด้วยโรค
เรื้อน โดยการแยกบุตรหลานผู้ป่วยมาเลี้ยงดูต่างหาก เพื่อป้องกันมิให้เด็กติดเชื้อโรค
เรื้อน จากบิดามารดา อีกทั้งยังทำการบำบัดรักษาดูแลสุขภาพให้ โดยได้รับความร่วมมือ
จากกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา ได้ให้ความช่วยเหลือ
โดยบรรจุและแต่งตั้งครูไปทำการสอน ทั้งให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในการอบรมครู
มี 2 โรงเรียน คือ

โรงเรียนราชประชาสมาสัย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
ดำเนินการโดยมูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

โรงเรียนจิตต์อารี จังหวัดลำปาง ดำเนินการโดยมูลนิธิโรคเรื้อน
จังหวัดลำปาง

ประเภทที่สอง เมื่อพุทธศักราช 2461 กระทรวงสาธารณสุข ได้
ทำการสำรวจผู้ป่วยโรคเรื้อนทั่วประเทศ พบว่า มีผู้ป่วยหลายหมื่นคน จึงได้จัดตั้งสถาน
พยาบาลขึ้นในนิคมโรคเรื้อนหลายแห่ง เพื่อแยกผู้ป่วยมิให้ปะปนกับสังคมคนปกติ เพื่อ
ป้องกันการติดเชื้อโรคเรื้อน ได้แยกบุตรหลานของผู้ป่วยออกมาเลี้ยงดูต่างหาก กระทรวง
สาธารณสุข ได้จัดการศึกษาให้แก่เด็กเหล่านั้น โดยการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นในนิคมโรค
เรื้อน ต่อมาเมื่อ พุทธศักราช 2519 ได้โอนโรงเรียนมาสังกัดกรมสามัญศึกษามี 4
โรงเรียน

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ปากเกร็ด อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
ดำเนินการร่วมกับกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์โนนสมบูรณ์ อำเภอโนนสมบูรณ์ จังหวัด
ขอนแก่น

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์อำนาจเจริญ อำเภอมัญจาคีรี จังหวัด
อุบลราชธานี

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงดาว อำเภอมือทอง จังหวัดเชียงใหม่
ดำเนินการร่วมกับมูลนิธิชีวิตใหม่ (กรมสามัญศึกษา 2528 : 1-8)

ตอนที่ 2 แนวความคิดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

ได้มีการให้ความหมายของค่าใช้จ่ายทางการศึกษาไว้หลายแนวความคิดดังนี้
ยูเนสโก (UNESCO) ได้ให้ความหมายของค่าใช้จ่ายทางการศึกษาว่า เป็น
ค่าใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดการขยายตัวของชุมชน และการจัดระบบการศึกษาตามแบบแผนที่
กระทำขึ้น เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์โดยรวม ซึ่งค่าใช้จ่ายทางการศึกษานี้หมายถึง
ค่าใช้จ่ายทั้งที่เบียดเบียนและไม่เบียดเบียน ประกอบด้วย

1. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของรัฐ (Expenditure on public education)
2. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของเอกชน (Expenditure on private education)
3. ค่าเสียโอกาส (Opportunity cost)

เอ. อาร์. คามาต (A. R. Kamat) ได้ให้ความหมายของค่าใช้จ่าย
เพื่อการศึกษาว่า หมายถึง ค่าใช้จ่ายทุกอย่างที่ลงทุนไปเพื่อการศึกษาประกอบด้วย
ค่าใช้จ่าย 2 ประเภท คือ

1. ค่าใช้จ่ายที่สถาบันการศึกษาใช้จ่าย (Institutional Cost) หมายถึง
ค่าใช้จ่ายทุกอย่าง ที่สถาบันการศึกษาใช้จ่ายไปในการให้การศึกษาจำแนกเป็น 2 ด้าน คือ
 - 1.1 ค่าใช้จ่ายด้านดำเนินการ (Operating Cost)
 - 1.2 ค่าใช้จ่ายด้านลงทุน (Capital Cost)
2. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่นักเรียนใช้จ่าย (Student Cost) หมายถึง ค่า
ใช้จ่ายทุกอย่างที่นักเรียนใช้จ่ายไปเพื่อการศึกษา ได้แก่ ค่าบำรุงการศึกษา ค่าอุปกรณ์
การศึกษา ค่าอาหาร ค่าเครื่องนุ่งห่ม ค่ากิจกรรมต่าง ๆ และค่าเสียโอกาสในการ
ทำงาน

ริชาร์ด เพอร์แมน (Richard Perlman) ได้จำแนกค่าใช้จ่ายทางการศึกษาออกเป็น 2 อย่าง คือ

1. ค่าใช้จ่ายทางตรง (Direct Cost) เป็นค่าใช้จ่ายหรือลงทุนไปจริงเพื่อการศึกษาแบ่งเป็น

1.1 ค่าใช้จ่ายทางตรงของสังคม (Social Direct Cost) เป็นค่าใช้จ่ายที่สังคมลงทุนให้กับการศึกษา ได้แก่ ค่าจ้างครู ค่าอุปกรณ์ ค่าที่ดิน ค่าอาหาร ทางสถาบันการศึกษาอาจได้รับจัสสรรจากเงินงบประมาณ เงินภาษี หรือเงินบริจาคอื่น ๆ

1.2 ค่าใช้จ่ายทางตรงส่วนตัว (Private Direct Cost) เป็นค่าใช้จ่ายที่นักเรียนแต่ละคนลงทุนเพื่อที่จะได้รับการศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน และอื่น ๆ

2. ค่าใช้จ่ายทางอ้อม (Indirect Cost) เป็นรายได้ที่เสียไป (Earning Foregone) เนื่องจากการที่บุคคลใช้เวลาเรียนหนังสือ แทนที่จะไปทำงาน จึงทำให้เสียโอกาสที่จะได้รับรายได้

จากแนวความคิดที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายทุกอย่างที่ลงทุนไปทางการศึกษา ซึ่งจำแนกออกได้ 2 อย่าง คือ ค่าใช้จ่ายทางตรง ซึ่งได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่สถาบันการศึกษาใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน และค่าใช้จ่ายทางอ้อม ได้แก่ ค่าเสียโอกาส

ตอนที่ 3 รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยของต่างประเทศ

ปีพุทธศักราช 2509 มีรายงานการวิจัยของ ยูเนสโก (UNESCO) ได้ศึกษาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของประเทศเนปาล (Nepal) ในระดับการศึกษาต่าง ๆ ของปีการศึกษา 2504-2505 ปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายรายหัวในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ประมาณปีละ 29.37 รูปี, 120.98 รูปี และ 958.79 รูปี ตามลำดับ

ปีพุทธศักราช 2510 มีรายงานการวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการแห่งญี่ปุ่น
 ได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ทั้งค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน และค่าใช้จ่าย
 ที่รัฐจ่ายให้กับการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา ในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายที่รัฐจ่าย
 ให้ พบว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลาย
 และมัธยมศึกษา ประมาณคนละ 2,517.25 บาท, 2,579.25 บาท และ 9,411.30
 บาท ตามลำดับ

อาร์. เค. คานา (R. K. Khana) และแอนโทนี บอททอมเลย์ (Anthony
 Bottomley) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย
 เบรคฟอร์ด (The University of Bradford) โดยศึกษาคำนวณจากค่าค่าเป็นการ
 ค่าลงทุน และค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา ซึ่งรวมทั้งค่าเสียรายได้ (Earning
 Foregone) ที่ควรได้รับในขณะที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายเพื่อ
 การศึกษาต่อคนตลอดหลักสูตรนั้น หลักสูตรวิศวกรรมเครื่องกล ชีววิทยา ฟิสิกส์ และ
 บริหาร ประมาณ 5,377 ปอนด์, 5,316 ปอนด์, 5,205 ปอนด์ และ 3,077 ปอนด์
 ตามลำดับ

เจนิพาลา แอลเลส และคณะ (Jenipala Alles and Others) ศึกษา
 ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ของประเทศชิลอน ในปี 1952,
 1956, 1960, 1962 และ 1964 ปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนประมาณ
 76.2 รูปี, 77.0 รูปี, 99.6 รูปี, 114.7 รูปี และ 125.7 รูปี ตามลำดับ

ปีพุทธศักราช 2513 ริชาร์ด เอช. บาร์ และเจอร์าลดีน เจ. สกอต
 (Richard H. Barr and Geraldine J. Scott) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายระดับ
 ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา จากเงินงบประมาณ การศึกษาของสหรัฐอเมริกา ในปี
 1967 ถึง 1968 ปรากฏว่า เป็นค่าใช้จ่ายค่าลงทุน 12.9 % ค่าดอกเบี้ย 3 % ค่า
 ใช้จ่ายอื่น ๆ 2.6 % และค่าใช้จ่ายค่าดำเนินการ 81.4 % ซึ่งแยกเป็นค่าใช้จ่าย
 เกี่ยวกับการเรียนการสอน 55.6 % ค่าใช้จ่ายประจำเดือน 7.2 % การใช้อาคาร
 และเครื่องมือ 6.3 % การให้บริการการสอนแก่โรงเรียนอื่น 6.1 % การบริหาร 3.8 %
 การบำรุงรักษาอาคารและเครื่องมือ 2.4 % และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 2.6 %

ปีพุทธศักราช 2517 มีรายงานการวิจัยของ เฟรดเดอริก เอช. ฮาร์บิอัน และโจแอน มาร์ฮูนิค (Frederick H. Harbinson and Joan Maruhnic) ได้ศึกษาการเพิ่มของค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ระหว่างปี 1960 ถึง 1969 โดยศึกษาค่าใช้จ่ายที่เป็นการลงทุนของสังคมและส่วนตัว ของประเทศที่กำลังพัฒนาและประเทศที่พัฒนาแล้ว ปรากฏว่า ประเทศกำลังพัฒนา ที่มี การเพิ่มของค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนมากที่สุดในระดับประถมศึกษา คือ ประเทศเกาหลี เพิ่มขึ้นประมาณ 30 % ระดับมัธยมศึกษา คือ ประเทศคาโฮเมย์ เพิ่มขึ้นประมาณ 167 % ระดับอุดมศึกษา คือ ประเทศเกาหลี เพิ่มขึ้นประมาณ 118 % ส่วนประเทศที่พัฒนาแล้ว ที่มี การเพิ่มของค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนมากที่สุดในระดับประถมศึกษา และอุดมศึกษา คือ ประเทศยูโกสลาเวีย เพิ่มขึ้นประมาณ 260 % และ 112 % ตามลำดับ สำหรับระดับมัธยมศึกษา คือ ประเทศญี่ปุ่น เพิ่มขึ้นประมาณ 208 %

ปีพุทธศักราช 2519 มีรายงานการวิจัยของ ริชาร์ด ดีโนนัน (Richard D. Noonan) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียน เปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยจำแนกนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ตามระดับการศึกษาของมารดา และตำแหน่งหน้าที่ทางการงานของบิดา ปรากฏว่า นักเรียนที่มีมารดามีการศึกษาสูง และบิดามีตำแหน่งการงานสูง มีค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และค่าใช้จ่ายรายหัวเฉลี่ยของนักเรียนสูงสุด และนักเรียนที่มีมารดามีการศึกษาน้อย บิดามีตำแหน่งการงานต่ำ มีค่าเฉลี่ยของผลการเรียนต่ำ และค่าใช้จ่ายรายหัวเฉลี่ยของนักเรียนต่ำสุด

การวิจัยของประเทศไทย

ปีพุทธศักราช 2505 ยูเนสโก (UNESCO) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายรายหัวก้านสถาบันการศึกษาในระดับการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย ปรากฏว่า ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา ปกศศึกษา และมหาวิทยาลัย มีค่าใช้จ่ายรายหัวประมาณ 232 บาท, 998 บาท, 1,135 บาท, 2,176 บาท และ 7,036 บาท ตามลำดับ

ปีพุทธศักราช 2507 อู๋ม วัชรสุณี ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายปานกลางใน

การจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมวิสามัญศึกษา ในประเทศไทย โดยแบ่งโรงเรียน ออกเป็น 4 เขต คือ เหนือ กลาง ใต้ และอีสาน โดยแยกโรงเรียนรัฐบาลกับโรงเรียน ราษฎร์ ปรากฏว่า เมื่อศึกษาค่าใช้จ่ายปานกลางสำหรับนักเรียนหนึ่งคนในเวลา 1 ปี ของแต่ละเขตนั้น เขตกลางมีค่าใช้จ่ายสูงสุด รองลงมา คือ เขตเหนือ ใต้ และอีสาน ตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายปานกลางสำหรับนักเรียนหนึ่งคนในเวลา 1 ปี ของโรงเรียน รัฐบาลประมาณ 274.04 บาท และของโรงเรียนราษฎร์ประมาณ 732.10 บาท ค่า ใช้จ่ายของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ของทุกเขตสอดคล้องกัน คือ โรงเรียน ราษฎร์ ใช้จ่ายมากกว่าโรงเรียนรัฐบาล

ปีพุทธศักราช 2508 กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ ศึกษาค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียน โดยพิจารณาจากเงินงบประมาณที่แต่ละกรมใน กระทรวงศึกษาธิการได้รับระหว่างปี 2503 ถึง 2507 ปรากฏว่า กรมฝึกหัดครู กรม- อาชีวศึกษา กรมวิสามัญศึกษา กรมสามัญศึกษา มีค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนประมาณ 3,316 บาท, 2,118 บาท, 1,273 บาท และ 271 บาท ตามลำดับ และค่าใช้จ่าย ส่วนใหญ่เป็นเงินเคียน และค่าจ้าง รองลงมา คือ ค่าที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง

ปีพุทธศักราช 2511 มาร์ค บลาว (Mark Blaug) ได้ทำการศึกษาค่า ใช้จ่ายเพื่อการศึกษาขั้นต้นสถานศึกษาในประเทศไทย ปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายต่อคน ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา ฝึกหัดครู และอุดมศึกษา ประมาณปีละ 248 บาท, 818 บาท, 3,253 บาท, 2,146 บาท และ 9,233 บาท ตามลำดับ

ปีพุทธศักราช 2512 มีรายงานการวิจัยขององค์การยูเนสโก (UNESCO) ใ้วิเคราะห์หาค่าใช้จ่ายต่อคนของนักเรียนในระดับการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศใน เอเชีย 9 ประเทศ ปรากฏว่า

ระดับประถมศึกษา ประเทศสิงคโปร์สูงสุด คือ 1,245 บาท อินเดียนต่ำสุด คือ 135 บาท ส่วนไทย 270 บาท ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 5

ระดับมัธยมศึกษา ประเทศกัมพูชาสูงสุด คือ 2,303.25 บาท อินเดียนต่ำสุด คือ 269.75 บาท ส่วนไทย 1,245 บาท ซึ่งอยู่ในอันดับ 5

ระดับอุดมศึกษา ประเทศมาเลเซียสูงสุด คือ 23,779.50 บาท ปากีสถาน ต่ำสุด คือ 1,224.25 บาท ส่วนไทย 4,814 บาท ซึ่งอยู่ในอันดับ 4

รัฐ แก้วแดง ได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายต่อหัวตํานสถานการศึกษา โดย
 คิคเฉพาะค่าใช้จ่ายหมวดเงินเดือน ค่าตอบแทน ค่าจ้างประจำ ค่าใช้สอย และค่าวัสดุ
 ในปีการศึกษา 2509, 2510 และ 2511 ปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักเรียนใน
 แต่ละระดับมีดังนี้

ประถมศึกษา ประมาณ 299.9 บาท, 312.2 บาท และ 405.6 บาท

ตามลำดับ

มัธยมศึกษา ประมาณ 1,044.3 บาท, 1,115.7 บาท และ 1,064.5 บาท

ตามลำดับ

อาชีวศึกษา ประมาณ 2,401.8 บาท, 2,581.8 บาท และ 3,055.4 บาท

ตามลำดับ

ปึกหักครู ประมาณ 2,863.8 บาท, 2,612.0 บาท และ 2,934.7 บาท

ตามลำดับ

อุดมศึกษา ประมาณ 4,557.9 บาท, 6,569.1 บาท และ 7,593.1 บาท

ตามลำดับ

ปีพุทธศักราช 2514 สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ ได้ทำการวิจัยเรื่อง
 ค่าใช้จ่ายตามงบประมาณ และประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตของสถานอุดมศึกษา โดย
 วิเคราะห์หาค่าใช้จ่ายรายหัวเฉลี่ยของนิสิตนักศึกษา ของสถานอุดมศึกษา 9 สถาน
 คิคเฉพาะงานผลิตบัณฑิต จำแนกตามสถาน คณะ และสาขาวิชาของยูเนสโก และพบว่า

1. มหาวิทยาลัยที่เพิ่งขึ้นใหม่ หรือมหาวิทยาลัยที่มีนักศึกษายังไม่เต็มตามอัตรา
 ที่ควรจะเป็น และมหาวิทยาลัยที่มุ่งผลิตบัณฑิตทางแพทยศาสตร์ เป็นมหาวิทยาลัยที่มีค่า
 ใช้จ่ายรายหัวนิสิตนักศึกษาสูง สำหรับมหาวิทยาลัยที่มีการขยายตัวจนกระทั่งมีจำนวน
 นิสิตนักศึกษามากพอเป็นมหาวิทยาลัยที่มีค่าใช้จ่ายรายหัวของนิสิตนักศึกษาต่ำ

2. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยรายหัวนิสิตนักศึกษาต่อปีเฉพาะแผนงานผลิตบัณฑิต จำแนก
 ตามสาขาวิชาของยูเนสโก สามารถจำแนกออกได้เป็น 3 กลุ่ม เรียงตามลำดับความ
 มากน้อยดังต่อไปนี้

กลุ่มค่าใช้จ่ายเฉลี่ยรายหัวต่อปีสูง ได้แก่ สาขาวิชาแพทยศาสตร์

(26,193 บาท) วิศวกรรมศาสตร์ (12,552 บาท) และวิทยาศาสตร์ (12,501 บาท)

สามสาขาวิชานี้จำเป็นต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการศึกษาเป็นจำนวนมาก

กลุ่มค่าใช้จ่ายเฉลี่ยรายหัวต่อปีปานกลาง ได้แก่ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ (10,609 บาท) ศึกษาศาสตร์ (10,304 บาท) และมนุษยศาสตร์ (7,326 บาท)

กลุ่มค่าใช้จ่ายเฉลี่ยรายหัวต่อปีต่ำ ได้แก่ สาขาวิชาศิลป (6,543 บาท) สังคมศาสตร์ (4,275 บาท) และนิติศาสตร์ (2,410 บาท)

3. ค่าใช้จ่ายรายหัวของนิสิตนักศึกษาจำแนกตามสาขาวิชา และคณะเท่าที่มีอยู่ในปี 2514 ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เปรียบเทียบกับคณะวิชาในสาขาวิชาเดียวกันของมหาวิทยาลัยอื่น

3.1 สาขาศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์/ส. 15,748 บาท

คณะศึกษาศาสตร์/มช. 13,821 บาท

คณะครุศาสตร์/จฬ. 9,879 บาท

คณะศึกษาศาสตร์/ช. 2,920 บาท

3.2 สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์/ส. 105,806 บาท

คณะวิศวกรรมศาสตร์/ช. 22,054 บาท

คณะวิศวกรรมศาสตร์/ก. 14,200 บาท

คณะวิศวกรรมศาสตร์/จฬ. 8,931 บาท

3.3 สาขาวิชาเกษตรศาสตร์

คณะเกษตรศาสตร์/มช. 16,154 บาท

คณะเกษตรศาสตร์/ช. 11,792 บาท

คณะเกษตรศาสตร์/ก. 9,125 บาท

มหาวิทยาลัยอื่นในที่นี้ใช้ตัวย่อ ซึ่งหมายถึงมหาวิทยาลัยดังต่อไปนี้ :-

ส. หมายถึง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

มช. หมายถึง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จฬ. หมายถึง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ช. หมายถึง มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ก. หมายถึง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปีพุทธศักราช 2515 ปราโมทย์ มากฐ ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายในการผลิตนักเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ ทั้งฝ่ายรัฐบาลและเอกชน สำหรับฝ่ายรัฐบาล พบว่าค่าใช้จ่ายประมาณคนละ 845 บาท แยกเป็นเงินงบประมาณ 373 บาท เงินช่วยเหลือจากองค์การยูนิเซฟ สหรัฐอเมริกาประมาณ 203 บาท และเงินสมทบของรัฐบาลไทยประมาณ 269 บาท เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายฝ่ายรัฐบาลกับเอกชน ประมาณ 1 : 1.8

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายรายหัวเพื่อการศึกษาที่รัฐบาลลงทุนไปในระหว่างปี 2510-2515 ปรากฏว่า ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา ฝึกหัดครู และอุดมศึกษา มีค่าใช้จ่ายรายหัวประมาณ 471 บาท, 1,604 บาท, 3,487 บาท, 4,379 บาท และ 13,019 บาท ตามลำดับ

ปีพุทธศักราช 2517 มีรายงานการศึกษาระหว่างปี 2510-2516 เกี่ยวกับรายจ่ายของรัฐบาลต่อเด็กนักเรียนหนึ่งคน จำแนกตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยเฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. 2510-2515 ปรากฏรายละเอียด ดังตารางที่ 3

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 รายจ่ายของรัฐบาลต่อนักศึกษาหนึ่งคน จำแนกตามมหาวิทยาลัย
เฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ.2510 ถึง 2515 (หน่วยเป็นบาท)

มหาวิทยาลัย	รายจ่ายค่าน้ำเงิน	รายจ่ายค่านลงทุน	รายจ่ายรวม
	งาน ท่อหัว	ท่อหัว	ท่อหัว
เกษตรศาสตร์	8,198.37	6,304.65	14,503.02
ขอนแก่น	15,756.33	24,696.36	40,452.69
จุฬาลงกรณ์	7,090.53	2,350.02	9,440.55
เชียงใหม่	10,400.30	8,709.15	19,109.45
ธรรมศาสตร์	2,006.89	735.81	2,742.70
มหิดล	26,359.31	15,770.30	42,129.61
ศรีนครินทรวิโรฒ	2,314.70	2,016.15	4,375.85
ศิลปากร	9,920.98	10,844.30	20,765.28
สงขลานครินทร์	17,957.78	71,904.12	89,861.90
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	16,954.07	9,136.85	26,090.92

* เฉพาะตัวเลขรายจ่ายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นตัวเลขเฉลี่ย
ระหว่างปี พ.ศ.2511 - 2515

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ทำวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพ
ของโรงเรียนประถมศึกษา ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนประถมศึกษา จำแนก
ตามภาคทางภูมิศาสตร์ของประเทศ คือ ภาคเหนือ กลาง ใต้ ชีสาณ และกรุงเทพฯ-
มหานคร ศึกษาเฉพาะงบดำเนินการ ในปี 2512, 2513, 2514 และ 2515
ปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนทั้งประเทศ ประมาณ 403.70 บาท, 452.77
บาท, 431.60 บาท และ 520.47 บาท ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่าย
รายหัวของนักเรียนแต่ละภาคกับทั้งประเทศ พบว่า มีเพียงกรุงเทพมหานคร เท่านั้น

ที่มีค่าใช้จ่ายรายหัวสูงกว่าตลอด คือ ประมาณ 497.98 บาท, 532.80 บาท
555.83 บาท และ 621.13 บาท ตามลำดับ

นิตยา กฤษสมัย ไคว้เคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ขอนแก่น ปีการศึกษา 2517 เฉพาะค่าใช้จ่ายค่านักศึกษามัน ปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายรายหัว
นักศึกษามหาวิทยาลัย ประมาณ 53,387.62 บาท แยกเป็นค่านักศึกษา
17,313.00 บาท ค่านักลงทุน 36,074.62 บาท แยกเป็นคณะ คือ แพทยศาสตร์
179,878.46 บาท วิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์ 33,578.06 บาท วิศวกรรมศาสตร์
29,801.40 บาท เกษตรศาสตร์ 29,016.36 บาท พยาบาลศาสตร์ 26,382.89
บาท และคณะศึกษาศาสตร์ 21,668.50 บาท

ปีพุทธศักราช 2518 ธนิกา ศิลปอนันต์ และจตุรา ฉัตรคุปต์ ได้ทำการ
วิจัยค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิต ในส่วนที่มหาวิทยาลัยจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงิน
นอกงบประมาณแผ่นดิน ผลการวิจัยพบว่า ในค่านักศึกษาจ่ายค่าดำเนินการและค่าลงทุน
มหาวิทยาลัยได้จัดสรรงบประมาณให้กับคณะต่าง ๆ ที่สอนสาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์
และวิทยาศาสตร์ (Medical Sciences and Sciences) ในอัตราที่สูงกว่าคณะ
ที่สอนสาขาสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ (Social Sciences and Humanities)
ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิตในส่วนที่มหาวิทยาลัยจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินนอก
งบประมาณแผ่นดิน เท่ากับ 16,185.03 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายจำนวนนี้จำแนกเป็นค่า
ดำเนินการจำนวน 13,201.30 บาท และค่าลงทุนจำนวน 2,983.73 บาท ในค่านัก
ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิตที่ศึกษาจนจบหลักสูตรของแต่ละคณะ ปรากฏว่า คณะแพทยศาสตร์
ใช้จ่ายสูงสุดเป็นจำนวน 295,482.62 บาท ในจำนวนนี้เป็นรายจ่ายตามงบประมาณ
แผ่นดินจำนวน 280,505.34 บาท และเป็นรายจ่ายจากเงินนอกงบประมาณแผ่นดิน
จำนวน 14,977.28 บาท รองลงมาอีก 2 อันดับ ได้แก่ คณะทันตแพทยศาสตร์ ซึ่ง
ใช้จ่ายเท่ากับ 189,452.81 บาท และคณะสัตวแพทยศาสตร์ใช้จ่ายจำนวน
137,587.04 บาท ต่อนิสิตหนึ่งคน คณะที่ใช้จ่ายในการผลิตนิสิตต่ำสุด 3 อันดับ
ได้แก่ คณะรัฐศาสตร์ (25,188.16 บาท) คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
(22,793.56 บาท) คณะนิติศาสตร์ (15,838.16 บาท)

ปีพุทธศักราช 2519 ยูเนสโก (UNESCO) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนประถมศึกษา คำนวณค่าใช้จ่ายของสถาบันในปี พ.ศ.2509, 2513, 2517 ปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายรายหัวของประเทศแคนาดาประมาณ 325, 649 และ 1,050 ดอลลาร์ ตามลำดับ ประเทศสหรัฐอเมริกาประมาณ 448.6, 762.4 และ 1,090.8 ดอลลาร์ ตามลำดับ ประเทศญี่ปุ่นประมาณ 113.9, 227.9 และ 647.9 ดอลลาร์ ตามลำดับ ประเทศไทยประมาณ 12.4, 15.8 และ 24.3 ดอลลาร์ ตามลำดับ ประเทศอังกฤษประมาณ 180.1, 213.7 และ 313.5 ดอลลาร์ ตามลำดับ ประเทศปากีสถานประมาณ 9.7, 10.0 และ 9.8 ดอลลาร์ ตามลำดับ

จิราภา นาคสมพงษ์ ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัวในการผลิตครูของวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยศึกษาค่าใช้จ่ายทั้งที่สถาบันการศึกษาจ่าย และนักศึกษาจ่าย ระหว่างปีการศึกษา 2515-2518 จำแนกตามภาคการเรียน (ปกติ, นอกเวลา) เฉพาะค่าใช้จ่ายที่สถาบันการศึกษาจ่าย พบว่า ค่าใช้จ่ายรายหัวต่อปี ของนักศึกษาภาคปกติ ประมาณ $2,912 \pm 279$ บาท แยกเป็นค่าน้ำค่าเนิการ $2,748 \pm 244$ บาท และค่านลงทุน 164 ± 51 บาท สำหรับนักศึกษภาคนอกเวลาประมาณ $1,471 \pm 428$ บาท แยกเป็นค่าน้ำค่าเนิการ $1,307 \pm 389$ บาท และค่านลงทุน 164 ± 51 บาท

บุหงา ชนะวิวัฒน์ ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาพัฒนการกรมอาชีวศึกษา ทั้งของสถาบันการศึกษา และของส่วนตัวนักศึกษา เฉพาะค่าใช้จ่ายที่สถาบันการศึกษาจ่ายระหว่างปีงบประมาณ 2515-2518 พบว่า ค่าใช้จ่ายรายหัวต่อปีของนักศึกษาพัฒนการ $1,936 \pm 143$ บาท ค่าใช้จ่ายรายหัวของวิทยาลัยพัฒนการพระนครสูงกว่าวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.5 วิทยาลัยพิตธิมุขสูงกว่าทุกวิทยาลัย ยกเว้นวิทยาลัยพัฒนการพระนคร ที่ระดับนัยสำคัญ .01 และนอกจากนั้นไม่แตกต่างกัน

ประคัม อนุศาสน์ ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ทั้งในค่านสถาบันการศึกษาและค่านส่วนตัว เฉพาะค่าใช้จ่ายค่านสถาบันการศึกษาในปีการศึกษา 2515-2518 จำแนกตามภาคการศึกษา (ปกติ, นอกเวลา)

พบว่า ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาต่อปี ของภาคปกติ $4,710 \pm 347$ บาท แยกเป็น ค่าดำเนินการ $4,585 \pm 327$ บาท และค่าลงทุน 123 ± 26 บาท สำหรับภาคนอกเวลา $1,555 \pm 333$ บาท แยกเป็นค่าดำเนินการ $1,431 \pm 308$ บาท และค่าลงทุน 125 ± 26 บาท โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาภาคนอกเวลา มีค่าใช้จ่ายสูงกว่านักศึกษาภาคปกติ ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ปีพุทธศักราช 2521 รุ่งทิพย์ เหล่าคำ ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนประถมศึกษา อำเภอชัยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 10 โรงเรียน หักค่าใช้จ่ายด้านสถาบันการศึกษา และด้านส่วนตัว เฉพาะค่าใช้จ่ายด้านสถาบันการศึกษาในปีการศึกษา 2516 ถึง 2520 พบว่า ค่าใช้จ่ายรายหัวเฉลี่ยปีละ 911 ± 245 บาท แยกเป็น ค่าดำเนินการ 634 ± 201 บาท และค่าลงทุน 277 ± 37 บาท ค่าใช้จ่ายรายหัวทั้ง 10 โรงเรียน ไม่แตกต่างกัน และค่าดำเนินการสูงกว่าค่าลงทุนที่ระดับนัยสำคัญ .05 ค่าใช้จ่ายรายหัวทั้งประเทศสูงกว่าค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนในอำเภอชัยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.5

ปีพุทธศักราช 2527 มีรายงานการวิจัยสภาพการลงนทุนด้านการศึกษาพิเศษของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหัวของบทความการสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องแต่ละประเภท ดังนี้

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นเฉลี่ย	18,940 บาทต่อปี
- โรงเรียนรัฐบาลที่เปิดสอนเด็กพิการ โดยเฉพาะเฉลี่ย	14,000 บาทต่อปี
- โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนเด็กพิการ โดยเฉพาะเฉลี่ย	21,150 บาทต่อปี
2. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเสียง	13,620 บาทต่อปี
- โรงเรียนรัฐบาลที่เปิดสอนเด็กพิการ โดยเฉพาะเฉลี่ย	14,460 บาทต่อปี
- โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนเด็กพิการ โดยเฉพาะเฉลี่ย	ข้อมูลไม่สมบูรณ์

3. เด็กที่พิการทางร่างกาย และที่มีความบกพร่องทาง	
สุขภาพเฉลี่ย	5,740 บาทต่อปี
- สถานสงเคราะห์เฉลี่ย	5,750 บาทต่อปี
- โครงการสอนเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล	
เฉลี่ย	1,700 บาทต่อปี
- โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนเด็กพิการ โดยเฉพาะ	
เฉลี่ย	13,430 บาทต่อปี
4. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเฉลี่ย	3,410 บาทต่อปี
- โรงเรียนรัฐบาลเฉลี่ย (ข้อมูลโรงเรียน	
ราชานุกุลไม่สมบูรณ์)	1,640 บาทต่อปี
- สถานสงเคราะห์เฉลี่ย	12,640 บาทต่อปี
- โรงเรียนที่เปิดสอนเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็ก	
ปกติเฉลี่ย	3,980 บาทต่อปี
- โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนเด็กพิการ โดยเฉพาะ	
เฉลี่ย	ข้อมูลไม่สมบูรณ์

ปีพุทธศักราช 2528 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ศึกษา
ค่าใช้จ่าย และการลงทุนในมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยเอกชน โดยศึกษาทั้งค่าใช้จ่าย
ค่านักศึกษามัธยมศึกษา และค่าใช้จ่ายของนักศึกษา สำหรับค่าใช้จ่ายค่านักศึกษามัธยมศึกษา
จากเงินงบประมาณแผ่นดิน ปรากฏดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อปี จำแนกตามสถาบันการศึกษา

สถาบัน	ค่าใช้จ่าย : คน : ปี	
	ก้านดำเนินการ	ก้านลงทุน
มหาวิทยาลัยของรัฐ		
ขอนแก่น	45,023	40,604
เชียงใหม่	35,284	41,604
สงขลานครินทร์	35,432	40,884
เกษตรศาสตร์	24,122	26,721
จุฬาลงกรณ์	43,909	37,867
ธรรมศาสตร์	10,909	7,687
มหิดล	115,140	41,579
มศว.ประสานมิตร	25,240	9,456
ศิลปากร	27,009	16,636
สถาบันเทคโนโลยี	25,910	11,989
วิทยาลัยเอกชน		
เกริก	4,791	482
พายัพ	8,686	9,820
แสงธรรม	3,338	17,919
การค้า	3,828	2,018
กรุงเทพ	6,255	2,415
เทคนิคสยาม	4,571	1,650
ธุรกิจบัณฑิต	4,433	1,451
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	4,731	2,285

จากรายงานการวิจัยที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่า การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ได้รับความสนใจ และทำการวิจัยกันอย่างแพร่หลาย มีการทำวิจัยกันทั้งในประเทศ และต่างประเทศ และทุกระดับการศึกษา ทั้งตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งค่าใช้จ่ายของรัฐ ส่วนตัว และค่าเสียโอกาส แต่การศึกษาสงเคราะห์ที่จัดให้กับผู้ยากไร้ ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยที่คอยโอกาสและเสียเปรียบทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี เศรษฐกิจและสังคม ให้ได้รับการศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจ อันดีแก่คนกลุ่มนี้ อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญในความมั่นคงของสังคม และความมั่นคงแห่งชาติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง การทหาร รัฐได้จัดและบริกาให้การศึกษเป็นพิเศษ โดยจัดโรงเรียนให้ทั้งแบบอยู่ประจำ และแบบไป-กลับ ซึ่งแตกต่างจากโรงเรียนโดยทั่วไป ยังไม่มีผู้ใดหรือหน่วยงานใดได้ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนของโรงเรียนประเภทนี้เลย ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรวิจัยเรื่องนี้ เพื่อเป็นประโยชน์กับการจัดการศึกษา-สงเคราะห์ในโอกาสต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย